

УДК 374.32:316.3

**Наталія Пиж**, викладач англійської мови гімназії “Києво-Могилянський колегіум”

## ПІДГОТОВКА МОЛОДІ ДЛЯ ІНТЕГРУВАННЯ В СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО

*У статті розглянуто проблему підготовки майбутніх громадян України до життя у сучасному глобалізованому, відкритому суспільстві шляхом застосування елементів роботи в малих групах.*

**Ключові слова:** Інтернет, комп'ютер, суспільство.

**П**остановка проблеми та аналіз останніх досліджень та публікацій. Економічний розвиток нашої держави зумовлює необхідність підготовки освічених, конструктивних та креативних людей. Освіта сприяє основному вихованню молодшої людини, її моральних та етичних рис та виховує любов і патріотизм до своєї незалежної, демократичної держави. Розвиток сучасної молоді обумовлений насамперед тим, що їй, в процесі навчання у середньому закладі освіти, необхідно вирішити непрості і в той час важливі проблеми: успішно пройти незалежне оцінювання, правильно обрати вищий навчальний заклад, майбутній фах та напрямок особистісного розвитку. Для цього слід забезпечити умови для самореалізації та втілення в життя природних властивостей та можливостей. А це насамперед завдання не тільки батьків, навчального закладу, вчителів, а й держави в цілому.

Слід відзначити, що учнівська молодь зустрічається з багатьма проблемами. По-перше, це психологічна, а саме: вплив зі сторони батьків, у яких генетично закладені шляхи її вирішення методами, що були властиві радянським часам. Це суворе та справедливе втілення державних стандартів в молодій особистості, яка ще не здатна досить правильно обрати майбутнє призначення подальшого особистісного розвитку та адекватно реагувати на маніпуляції з боку держави через вчителів. По-друге, учні не зовсім спроможні виділити пріоритетні та актуальні для себе напрямки, вибір яких забезпечить необхідний та очікуваний кінцевий результат – отримання відповідної кваліфікації.

В теперішній час у сучасному глобалізованому суспільстві суттєво зросла необхідність у підготовці кваліфікованих фахівців. Україна, насамперед, спрямовує свою діяльність на інтегрування до держав Європейського Союзу, тому ключовим чинником є підвищення якості середньої освіти.

Відомо, що освітні системи європейських держав ще в 90-х роках започатковували Центри перевірки якості знань та оцінювання середньої освіти. В результаті їх діяльності вже напрацьовано низку підходів до продуктивного розвитку майбутнього країни.

В цьому контексті необхідно зазначити, що вчитель відіграє неабияку роль у ефективному вирішенні цієї проблеми. Зі свого боку його діяльність спрямована на мотивацію учнів до особистісного розвитку, виховання бажання до певної діяльності на шляху здобуття майбутньої професії.

Останнім часом суспільство віддає перевагу інформаційним технологіям, впроваджуючи персональний комп'ютер (ПК) у різні галузі життя. Вони можуть слугувати передумовами до зацікавлення навчанням, але нерідко сучасні діти захоплюються комп'ютерними засобами (іграми, Інтернет тощо) які негативно впливають на їх самопочуття та не сприяють особистісному розвитку й організації навчальної діяльності. З іншої сторони, у сучасних вчителів, в якості ПК, з'являється можливість правильно використати їх захоплення та спрямувати у вірне русло.

Для цього вбачається необхідність не тільки в професійно-орієнтованих вчительських кадрах, але й у вчителях, які володіють умінням комунікації з сучасною молоддю. Особливо цінним є те, що теперішній педагог має орієнтуватися на усвідомлення нових вимог до його педагогічної діяльності, де пріоритетним є необхідність у використанні вузькоспеціалізованих знань. Вчитель повинен розуміти, що від його предметних знань та вмінь залежить навчальна діяльність учнів. Тому завантаження дітей цікавими та творчими завданнями буде підтримувати прояв їх особистісних інтересів, мотивацію до вивчення нового та закріплення пройденого матеріалу. Обов'язковим має бути врахування особливостей кожного індивідууму, його психологічного та фізичного розвитку, що

## ПІДГОТОВКА МОЛОДІ ДЛЯ ІНТЕГРУВАННЯ В СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО

сприятиме формуванню свідомого вибору майбутньої професійної діяльності. Саме тому в підготовці молоді слід використовувати розвивальне навчання, яке спрямовується на самореалізацію кожної особистості в процесі виконання запропонованих навчальних завдань креативного характеру. Одним з найефективніших видів навчальної діяльності є групова робота, компонентою якої є навчання у малих групах. Не секрет, що підлітки в період активного розвитку втрачають інтерес до вчителя та до навчання, тому інтерперсональна комунікація стає пріоритетною та відіграє значну роль у досягненні кінцевої мети навчально-виховного процесу.

**Метою** цієї статті є з'ясування можливостей навчальних проектів у формуванні особистісного творчого розвитку учнів та впливу на вирішення завдань, зазначених вище. Необхідно визначити:

- переваги роботи в малих групах, як основного методу у процесі підготовки учнів до втілення поставлених завдань;
- ефективність інтерперсональної комунікації у становленні особистісних якостей учнів;
- необхідність створення групових проектів, як допомоги у вирішенні мовних проблем;
- роль розвивального навчання у підготовці майбутніх громадян України.

**Виклад основного матеріалу.** Практика показує, що саме творча робота в малих групах допомагає дитині забути про страх перед аудиторією, навчає дітей вільно, в умовах ненапруженої ситуації здобувати необхідні навички та вміння у вивченні іноземної мови. Це сприяє формуванню особистої думки та способу її викладення.

Створення групового проекту зумовлене організацією пошукової діяльності з використанням не тільки літературних джерел, а також засобів інформаційних технологій, зокрема Інтернет. Для учнів – це є можливість демонстрації своєї креативності, прояву здатності знаходити рішення. Виконання подібних завдань сприяє вихованню таких характеристик характеру, як цілеспрямованість, сміливість, впевненість тощо. Це сприяє створенню умов автентичного середовища, спонукає кожного виокремити отримані знання та втілити і застосувати їх у створеному мовному середовищі. Для вчителя – це поєднання професійних, психологічних та педагогічних знань, створення умови для повного розкриття учнями їх нахилів та особистісних здібностей. Зазначене дозволяє визначити рівень готовності: учнів до виконання відповідних завдань; сформованості знань та умінь

викладача до впровадження роботи учнів у малих групах.

Приклад навчального проекту:

1. Створити з використанням засобів ІКТ презентацію іноземною мовою, яку вивчають учні (з теми вивченого розділу).

2. Підготувати матеріал за такою схемою:

- головна сторінка (назва теми/розділу, привітання/звернення) оснащена інтерактивними малюнками та тезами (Рис.1, Рис.2, Рис.3, Рис.4, Рис.5);

- слайд-шоу (демонстрація певних малюнків, фотокарток за темою, яка вивчається);

- звернення до аудиторії.

1. Презентувати доповідь-захист, супроводжуючи показом слайд-шоу, яка подається з ціллю конкретизації презентаційних матеріалів.

2. Провести активне обговорення-диспут переглянутого матеріалу.



Рис.1



Рис.2



Рис.3



Рис.4.

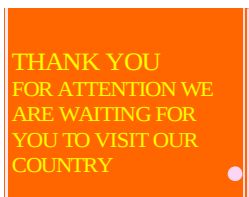


Рис.5.

Слід відзначити важливу роль учителя, яку він відіграє у процесі підготовки та пошуку необхідного матеріалу та також контролює доцільність і правильність використання мовленнєвих та граматичних явищ мови, яка вивчається. Головною метою при цьому вбачається виховання у дітей любові до іноземної мови, навчання ефективної самостійної діяльності через пошук інформації. На нашу думку, найважливішим у процесі навчання учнів іноземної мови є засвоєння та закріплення нового матеріалу або того, вивчення якого викликало певні труднощі. Особливість останнього полягає в тому, що чисельна кількість граматичних явищ не має схожих у рідній мові, тому такі групові роботи сприяють кращому засвоєнню та запам'ятовуванню. А це, в свою чергу, сприяє доцільності їх використанню у подальшому житті.

Основним у розвивальному навчанні англійської мови з використанням засобів ІКТ є те, що інформація, яку отримують учні надходить порціями, за допомогою ілюстрованого тематичного матеріалу. Тематика залежить від вподобань кожного, рівня отриманих раніше знань, особистісних якостей та інтересів учнів. Вона може бути країнознавчою, історико-культурною чи стосуватися охорони навколишнього середовища та інше. Слід зазначити, що такі теми досить легко сприймаються, запам'ятовуються та ефективно використовуються у подальшому вивченні іноземної мови навіть учнями з невисоким рівнем особистісних здібностей.

**Висновки.** Аналізуючи впровадження проектів в малих групах, ми дійшли висновку, що під час роботи в учнів з'являється індивідуальний підхід, який розширює їх особистісні якості. Такий вид діяльності сприяє виявленню талантів на певних етапах: під час пошуку та підготовки матеріалу, представлення презентації, його захисту тощо. Основним психологічним елементом є те, що вчитель має змогу не тільки навчити певним мовленнєвим елементам, а ще й сприяти об'єднанню навчального колективу шляхом групової роботи. Спостереження вказують на те, що в процесі діяльності в малих групах учні долають психологічний бар'єр перед

учителем, аудиторією та мовний бар'єр. Особливо цінним є те, що це створює передумови для подальшого розвитку учня, допомагає обрати свій шлях та власний професійний фах.

Також одним з важливих аспектів є естетичний аспект. Виявити у дітей хиста до поєднання вивченого матеріалу з його відповідним оформленням та застосуванням сучасних засобів, зокрема ІКТ. Це стосується дотримання певної кольорової гами, складання схем, малюнків, графіків та вибору відповідних технік тощо.

Таким чином, проведені спостереження показують, що виконання групових проектів сприяє формуванню творчих здібностей, розширенню кругозору, підвищенню зацікавлення до вивчення іноземної мови та покращенню засвоєння необхідного граматичного та лексичного матеріалу.

1. Карташова Л. *Особистісно орієнтована система навчання основ інформаційних технологій в процесі підготовки майбутніх вчителів іноземних мов.* Дис. канд-та. пед.наук: 13.00.02. – Київ, 2004. – 247 с.

2. Лапінський В. *Навчальне середовище нового покоління та його складові.* <http://vlapinsky.at.ua>

3. Жалдак М.І. *Система подготовки учителя к использованию информационных технологий в учебном процессе.* – М., 1989. – 48 с.

Стаття надійшла до редакції 23.12.2008

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2  
V V 2 V V 2 V V 2 V V 2 V V

*“Мова – це джерело непорозуміння”.*

*Невідомий автор*

*“Життя – це хаос почуттів  
Непереборний шторм емоцій  
І нескінченна смуга втрат  
Які, нажаль, на кожнім кроці”.*

*Андрій Колесніков*

